

Baldi's curiosa

Tekst Bart de Coo

Foto Richard de Bruijn

Baldi Dekker is bijenteeltleraar en voormalig bestuurslid van de VBBN, een van de voorlopers van de NBV. Hij woont in Oostwoud in Noord-Holland en bezit een indrukwekkende collectie bijencuriosa.

We lichten er een voorwerp uit, waar om welke reden dan ook een mooi verhaal bij te vertellen valt. Deze keer een 'zwermboor'.

Om duidelijkheid te verkrijgen over dit wonderlijke toestel, laten we niet als eerste Baldi zelf aan het woord, maar Paul van Rooijen uit Den Haag, die de redactie enige tijd geleden al eens tipte over een dergelijk voorwerp. Hij schreef destijds: 'Onze imkersvereniging (Den Haag) kreeg van een van de leden een curieus houten object cadeau. Ik was dankbaar voor dit cadeau; vooral voor de goede intenties die erachter zaten. Eerlijk gezegd niet zozeer voor het ding zelf, hoe mooi en ingenieus gemaakt ook. Want wat moet je daar nu mee? "Nou, je houdt het in een bijenzwerm en na korte tijd trekt de zwerm daarin. Het wordt een zwermboor genoemd," zei de schenker. Later kwam er nog een lange stok bij, zodat je een zwerm die hoog hangt kunt bereiken. Dus op een dag hing er een zwerm hoog in een boom. Stomtoevallig was de zwerm afkomstig van een bijenvolk van de gulle geefster. Dat was een mooie gelegenheid om het geval eens te proberen. Ideaal was het niet, want de zwerm hing net iets buiten bereik, maar zonder de zwermboor was de onderneming helemaal hopeloos geweest. Met de nodige ondersteuning om de stok met de 'boor' hoog te houden, lukte het gedurende enige tijd de zwermboor in de zwerm te houden. Zoals zo vaak was dit geen zwerm die mooi in een tros hing, maar over takken van

de boom was verspreid. En warempel, het grootste deel van de zwerm liep de boor in. Hij werkt dus echt!

Een paar weken later heb ik de zwermboor opnieuw geprobeerd. Dit keer ging de zwerm veel sneller de boor in. Afschudden in de kieps en klaar was Paul. De wonderen zijn de wereld nog niet uit! Met hartelijke dank aan de gulle geefster. Volgend jaar houden wij deze uitvinding paraat voor gebruik."

Paul van Rooijen noemt in zijn brief de naam van de bedenker, maar de redactie heeft goede redenen om te twifelen aan die naam. De zwermboor werd decennia geleden namelijk al bedacht in Vlaanderen. Nu Baldi zelf aan het woord: 'In een Vlaams imkersblad, ik dacht een aflevering uit 1957, staat een artikel

van twee broers. Ik herinner mij dat ze Peters heetten. Zij hadden deze zwermboor gemaakt en ze werkten er destijds al jaren mee.

De 'spijlen' of hoe je die dingen noemen wil, zijn gemaakt van lindehout. Lindehout is erg vezelig, waardoor de bijen zich goed aan het hout kunnen vastklampen. De zwermboor smeert je in met propolis, zodat er voor de bijen een aangenaam geurtje aan komt te zitten. Druk de zwermboor voorzichtig in een zwerm. Laat hem vijf minuten zitten. Zelfs als je hem tegen de zwerm aanhoudt, zullen de bijen erin trekken, vooral als die verschillende keren gebruikt is.' ♦

Oproep aan de lezers:
Wie weet waar je zo'n zwermboor kunt kopen of hoe je er een kunt maken? Mail dan de redactie!